

Institutt for sosiologi og statsvitenskap
Department of sociology and political science

**Eksamensoppgave i POL1001 Innføring i statsvitenskap:
Politisk teori og politisk adferd
Examination paper for POL1001 Introduction to Political
Science: Political Theory and Political Behaviour**

Faglig kontakt under eksamen/Academic contact during examination: Toril Aalberg
Tlf./Phone: 91 89 78 86

Eksamensdato/Examination date: 26.05.2017

Eksamenstid/Examination time: 5 timer/5 hours

**Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler/Permitted examination support material:
Ingen/None**

Sensurdato/Grades announced on: 20.06.2017

Målform/språk/Language: Bokmål/Nynorsk/English

**Antall sider/Number of pages: Oppgavesett 2017: 3 sider Bokmål/3 sider Nynorsk/3
pages English. Oppgavesett 2017: 2 sider Bokmål/1 side Nynorsk/1 page English**

Antall sider vedlegg Number of pages enclosed: Ingen/None

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig 2-sidig

sort/hvit farger

skal ha flervalgskjema

Oppgavesettet består av 2 sett. Ett for de som har fulgt undervisning våren 2017 og ett for de som fulgte undervisningen våren 2016.

The exam has 2 sett – one for those who are taking the course spring 2017 and one for those who took the course spring 2016.

Oppgavesett 1

Bokmål

Eksamenstiden er fem timer. De to delene av kurset, politisk atferd og politisk teori teller likt i den samlede karakteren.

Politisk atferd:

1. Definer kort de følgende begrepene. Skriv maksimalt en halv side pr. begrep:

- A. Partiledereffekt
- B. Populisme
- C. Politisk atferd
- D. Skillelinje
- E. Volatilitet
- F. Økonomisk stemmegiving

2. Svar på *en* av de to følgende oppgavene, *enten* A eller B.

A. Den politiske opinion

Hva er en politisk opinion? Hvordan kan den påvirkes og hvilke konsekvenser kan opinionen ha for befolkningens politiske atferd? Er det noen ideologiske dimensjoner i denne opinionen som vil bli viktigere enn andre ved høstens valg? Drøft og begrunn svaret med bakgrunn i pensumlitteraturen og den politiske situasjonen våren 2017.

B. Kjønn i politikken

Hvilken betydning har kjønn i studiet av politisk atferd? Drøft spørsmålet i henhold til deltakelse, holdninger, stemmegivning og politisk representasjon. Tenk deg at du høsten 2017 får jobb som rådgiver for en nyvalgt kvinnelig stortingsrepresentant, som overraskende kommer inn på siste utjevningsmandat. Hvilke råd vil du gi for å forberede henne på møte med norske medier og velgere? Ville du gitt andre råd om representanten var en mann? Drøft og begrunn svaret med bakgrunn i pensumlitteraturen.

Politisk teori:

Svar på *to* av de følgende fire oppgaver.

Oppgave 1:

Donald og Mike sitter på Sito en dag og nyter en kopp kaffe. Til å begynne med sitter de bare og nynner. Brått bryter Donald inn og sier: «Du Mike, jeg har nettopp fått høre om en fyr kalt Platon. Folk sier han var helt fantastisk.» Mike svarer: «Mange tror det. Men mange mener også han var en elitist.» «En elitist!», utbryter Donald. «Er du sikker? Var ikke han gresk eller noe sånt?» «Joda-joda, Donald, han var gresk, men han kan likevel ha vært en elitist.» «Aloha,» svarer Donald, «jeg vet noe om de gamle grekerne. De oppfant demokratiet. Det må jo bety at Platon var en stor demokrat og ikke en ‘folkefiende’.» «Jeg er redd jeg er uenig med deg der, Donald», svarer Mike, «mitt inntrykk er at Platon ville konstruere en totalitær stat, med sensurer, statlig kontroll over musikk og utdanning, disiplinering av folket og fravær av individuell frihet.»

Du har sittet og fulgt med på samtalen mellom Donald og Mike, og bestemmer deg for å bryte inn med dine egne tanker om Platon. Du tar stilling til om han var en stor demokrat, slik som Donald hevder, en forkjemper for en totalitær stat, som hevdet av Mike, eller noe annet.

Oppgave 2:

Du tilbringer dagene dine på Café Sito. Her nyter du din kaffe mens du grubler over de store politiske filosofene. Plutselig blir du forstyrret av at tre studenter som høylytt diskuterer Thomas Hobbes, kommer bort til bordet ditt. Det blir etter hvert klart for deg at student #1 (du kan kalle ham for Sean) mener at Hobbes skrev *Leviathan* som et svar til Platon, og at han ville kontrollere religion, ikke for de samme grunnene som Platon, men for å undertrykke meningsforskjeller. Student #2 (du kan kalle henne for Kellyanne) hevder at den faktiske forfatteren av *Leviathan* var Sir Christopher Marlowe, skjult bak pseudonymet ‘Hobbes’. Kellyanne insisterer på at Thomas Hobbes aldri har eksistert og hevder at, uansett hvem forfatteren bak *Leviathan* er, så har ikke boken noen ting med religion å gjøre. Religion er ikke en gang nevnt (bortsett fra i en kort passasje). Student #3 (du kan kalle ham for Steve) prøver å få deg og de andre til å tro at Hobbes først og fremst var opptatt av å få slutt på krig og bevare fred, og at kontroll av religion var nøkkelen til å bevare fred.

Redegjør for standpunktene og meningene til disse tre studentene, og kom med dine egne vurderinger og argument. Siter relevante tekstutdrag om mulig.

Oppgave 3:

Klokken slår 03.00 om natten på Café Sito, og gjenferdet til Karl Marx dukker opp i håp om å få slappet litt av. Her finner Marx gjenferdet til Platon som sitter og leser utdrag fra *Staten (Republic)* til en gruppe beundrende gjenferd. Platon leser følgende passasje fra *Staten* Bok 3, hvor han beskriver sitt foretrukne samfunn: «Derfor vil vi bare i en slik stat finne at skomakeren utelukkende er skomaker og ikke styrmann ved siden av, jorddyrkeren bare jorddyrker og ikke dommer ved siden av, krigeren bare kriger og ikke forretningsmann ved siden av, og så videre.»

Videre leser Platon en kort passasje fra Bok 8, hvor han beskriver et samfunn han finner avskyelig: ([The] kaleidoscopic man) «Slik lever han da fra dag til dag idet han begunstiger den tilbøyelighet som tilfeldigvis innfinner seg: Snart slår han seg på drikk og lytter til det dårende fløytespill, snart drikker han bare vann og faster; undertiden driver han fysiske øvelser, undertiden er han helt uvirksom og gir en god dag i alt; undertiden sysler han litt med filosofi. Ofte kaster han seg inn i det politiske liv, springer opp på talerstolen og sier og gjør det som nettopp faller ham inn i øyeblikket. Er det krigere som har vakt hans entusiasme, slår han seg på krigskunst, er det derimot forretningsmenn, på forretningslivet. Det finnes ikke noen orden eller noe prinsipp i hans livsførsel. Han kaller et slikt liv for behagelig, fritt og lykkelig...»

Gjenferdet til Marx blir sintere og sintere av å høre på dette, og bryter til slutt ut i en tirade. Redegjør for hva Marx svarer til passasjene fra Platon, hva Marx tenkte om ‘hulelignelsen’ til Platon, og hva

han mente om Platons idealistiske syn på rettferdighet. Redegjør deretter for hva Platons gjenferd svarte til dette.

Oppgave 4:

Det er bra du tilbringer mye tid på Café Sito, for plutselig overhører du en samtale mellom de to gamle kameratene Ben og Rick. Samtalen har et tema som er av stor interesse for deg, nemlig teoriene til filosofen John Stuart Mill. Ben, som snakker veldig langsomt, er en avslappet fyr og mener Mill også var det. I tillegg mener Ben at Mill ønsket individuell frihet, fullstendig frihet, slik at det kunne tenkes dype tanker og skrives storslagne bøker. Mill forfektet også for majoritetsstyre, tenker Ben.

Rick er en mer energisk type, og mener at Mill, i likhet med han selv, også var veldig energisk. Han uttrykker en bekymring, en bekymring Ben tilsynelatende deler, for ‘majoritetens tyranni’ (flertallstyranni), og legger til at Mill la større vekt på økonomisk demokrati enn politisk demokrati, og dermed helte mot sosialisme.

Du bekymrer deg for at Ben og Rick vektlegger ulike verk av Mill, og bestemmer deg for å bryte inn i deres private samtale i et forsøk på å oppklare dette.

Nynorsk

Eksamenstida er fem timer. Dei to delane av kurset, politisk åtferd og politisk teori tel likt i den samla karakteren.

Politisk åtferd:

1. Definer kort de følgjande omgrepa. Skriv maksimalt ei halv side pr. omgrep:

- A. Partileiereffekt
- B. Populisme
- C. Politisk åtferd
- D. Skiljeline
- E. Volatilitet
- F. Økonomisk stemmegiving

2. Svar på *ein* av to følgjande oppgåver, *enten* A eller B.

- G. Den politiske opinion

Kva er ein politisk opinion? Korleis kan den påverkast og kva for konsekvensar kan opinionen ha for befolkningas politiske åtferd? Er det nokre ideologiske dimensjonar i denne opinionen som vil bli viktigare enn andre ved haustens val? Drøft og grunngje svaret med bakgrunn i pensumlitteraturen og den politiske situasjonen våren 2017.

- H. Kjønn i politikken

Kva for ein betyding har kjønn i studiet av politisk åtferd? Drøft spørsmålet u i frå deltaking, holdningar, stemmegiving og politisk representasjon. Tenk deg at du hausten 2017 får jobb som rådgivar for ei nyvalt kvinnelig stortingsrepresentant, som overraskande kommer inn på siste utjamningsmandat. Kva for råd vil du gi for å forberede henne på møte med norske medium og veljarar? Ville du gitt andre råd om representanten var en mann? Drøft og grunngje svaret med bakgrunn i pensumlitteraturen.

Politisk teori:

Svar på *to* av følgjande fire oppgåver:

Oppgåve 1:

Donald og Mike sit på Sito ein dag og nyt ein kopp kaffi. I byrjinga sit dei berre og nynnar. Brått bryt Donald inn og seier: «Du, Mike, eg har akkurat fått høyra om ein fyr som heiter Platon. Folk seier at han var heilt fantastisk.» Mike svarar: «Mange trur det. Men mange meiner også at han var en elitist.» «En elitist!» bryt Donald ut. «Er du sikker? Var han ikkje gresk eller noko?» «Joda-joda, Donald, han var gresk, men han kan likevel ha vore ein elitist.» «Aloha,» svarar Donald, «eg veit noko om dei gamle grekarane. Dei fann opp demokratiet. Det må jo tyda på at Platon var ein stor demokrat og ikkje ein folkefiende.» «Eg er redd for at eg ikkje er samd med deg der, Donald», svarar Mike, «mitt inntrykk er at Platon ville konstruera ein totalitær stat, med sensurar, statleg kontroll over musikk og utdanning, disiplinering av folket og fråvær av individuell fridom.»

Du har sete og følgd med på samtala mellom Donald og Mike, og bestemmer deg for å bryta inn med dine egne tankar om Platon. Du vil spesielt argumentera for at han ein stor demokrat, som Donald hevdar, ein forkjempar for ein totalitær stat, som hevda av Mike, eller noko heilt anna.

Oppgåve 2:

Du oppheld deg til dagleg på Café Sito. Her nyt du kaffien din medan du grublar over dei store politiske filosofane. Plutseleg blir du forstyrra av at tre studentar som høglydt diskuterer Thomas Hobbes, kjem bort til bordet ditt. Det blir etter kvart klart for deg at student #1 (du kan kalla han Sean) meiner at Hobbes skreiv *Leviathan* som eit svar til Platon, og at han ville kontrollera religion, ikkje av dei same grunnane som Platon, men for å undertrykka meiningsskilnader. Student #2 (du kan kalla henne for Kellyanne) hevdar at den faktiske forfattern av *Leviathan* var Sir Christopher Marlowe, skjult bak pseudonymet 'Hobbes'. Kellyanne insisterer på at Thomas Hobbes aldri har eksistert og hevdar at uansett kven forfattern bak *Leviathan* er, så har ikkje boka noko med religion å gjera. Religion er ikkje ein gong nemnt (sett vekk frå ein kort passasje). Student #3 (du kan kalla han Steve) prøver å få deg og dei andre til å tru at Hobbes først og fremst var opptatt av å få slutt på krig og verna om fred, og at å kontrollera religion var nøkkelen til å verna om freden.

Gjer greie for standpunkta og meiningane til desse tre studentane, og kom med dine egne vurderingar og argument. Siter relevante tekstutdrag om mogleg.

Oppgåve 3:

Klokka slår 03.00 om natten på Café Sito, og gjenferdet til Karl Marx dukkar opp i håp om å få slappa litt av. Her fin Marx gjenferdet til Platon som sit og les utdrag frå Staten (Republic) til ei gruppe beundrande gjenferd. Platon les den følgjande passasjen frå Staten Bok 3, kor han skildrar sitt føretrekte samfunn: «Derfor vil vi bare i en slik stat finne at skomakeren utelukkende er skomaker og ikke styrmann ved siden av, jorddyrkeren bare jorddyrker og ikke dommer ved siden av, krigeren bare kriger og ikke forretningsmann ved siden av, og så videre.»

Vidare les Platon ein kort passasje frå Bok 8, kor han skildrar eit samfunn han finn avskyelig: «Slik lever han da fra dag til dag idet han begunstiger den tilbøyelighet som tilfeldigvis innfinder seg: Snart slår han seg på drikk og lytter til det dårende fløytespill, snart drikker han bare vann og faster; undertiden driver han fysiske øvelser, undertiden er han helt uvirksom og gir en god dag i alt; undertiden sysler han litt med filosofi. Ofte kaster han seg inn i det politiske liv, springer opp på talerstolen og sier og gjør det som nettopp faller ham inn i øyeblikket. Er det krigere som har vakt hans entusiasme, slår han seg på krigskunst, er det derimot forretningsmenn, på forretningslivet. Det finnes ikke noen orden eller noe prinsipp i hans livsførsel. Han kaller et slikt liv for behagelig, fritt og lykkelig...».

Gjenferdet til Marx blir sintare og sintare av å høyra på dette, og bryt til slutt ut i ein tirade. Gjer greie for kva Marx svarar til passasjane frå Platon, og kva han meiner om Platons idealistiske syn på rettferd. Gjer deretter greie for kva Platons gjenferd svarar.

Oppgave 4:

Det er bra du brukar mykje tid på Cafe Sito, for plutselig overhører du ein samtale mellom dei to gamle kameratane Ben og Rick. Samtalen har eit tema som er av stor interesse for deg, nemleg teoriane til filosofen John Stewart Mill.

Ben, som snakkar veldig langsam, er ein avslappa type, og meiner Mill også var det. I tillegg meiner Ben at Mill ynskte individuell fridom, fullstendig fridom, slik at det kunne tenkjast djupe tankar og skrivast storslagne bøker. Mill forfekta også majoritetsstyre, tenker Ben.

Rick er ein meir energisk type, og meiner at Mill, i likskap med han sjølv, også var veldig energisk. Han uttrykker ei uro, som Ben tilsynelatande deler, over «majoritetens tyranni» («fleirtalstyranni»), og legg til at Mill la større vekt på økonomisk demokrati enn politisk demokrati, og med det halla mot sosialisme.

Du uroar deg for at Ben og Rick legg vekt på ulike verk av Mill, og bestemmer deg for å bryta inn i den private samtalen deira og forsøka oppklara dette.

English

The examination time is five hours. The two parts of the course, political theory and political behavior carries equal weight in the overall mark.

Political behavior

1. Define briefly the following concepts. Write no more than half a page pr. concept.

- A. Party leader effect
- B. Populism
- C. Political behavior
- D. Cleavage (in politics).
- E. Volatility
- F. Economic voting

2. Answer *one* of the following to questions, *either* A or B

- A. The political public opinion

What is political public opinion? How can public opinion be influenced and which consequences can public opinion have on the political behavior of the population? Are there any ideological dimensions in the public opinion that will be more important than others in the upcoming election this autumn? Discuss and justify the answer based on the required readings and the political situation as it appears in the spring of 2017.

- B. Gender in politics

What does gender mean in the study of political behavior? Discuss the question according to participation, attitudes, voting and political representation. Imagine that you in the autumn of 2017 get a job as a counselor for a newly elected female parliamentary representative, who surprisingly is allocated a seat at large (utjvevningsmandat). What advice would you like to give her to prepare her for meeting with Norwegian media and voters? Would you give different advice if the representative were a man? Discuss and justify the answer based on the required readings.

Political Theory

Answer *two* of the following four questions.

Question 1:

Donald and Mike are drinking coffee at Sito one day. At first, they are just humming. Then, abruptly, Donald says, “Hey Mike, I just heard about some guy called Plato. They say he was tremendous.” Mike replies, “Many people think so. But some people think he was an elitist.” “An elitist!” Donald exclaims. “Are you sure? Wasn’t he Greek or something?” “Well, yes, Donald, he was Greek,” Mike concedes, “but that doesn’t mean he wasn’t an elitist.” “Aloha,” replies Donald. “I know something about ancient Greece. Those folks invented democracy. That can only mean that Plato was a great democrat, not an enemy of the people.” “I am sorry to have to disagree with you, Donald,” Mike replies, “but my impression is that he wanted to construct a totalitarian state, with censorship, state control of music and education, regimentation of life, and no freedom.” You have been listening to this conversation but decide, at this point, to intervene and offer your own thoughts about Plato, especially whether he was a great democrat, as Donald thinks, a big totalitarian, as Mike thinks, or something else.

Question 2:

You are spending your days sitting in Café Sito, drinking your coffee and thinking about the great political philosophers. Suddenly, three students who are in the middle of an argument about Thomas Hobbes come over to your table and sit down. As they continue to argue, it becomes plain that student #1 (you may call him Sean) believes that Hobbes wrote his *Leviathan* in order to reply to Plato and that he wanted to control religion not for Plato’s reasons but as part of a strategy of suppressing all dissent, while student #2 (you may call her Kellyanne) argues that the author of *Leviathan* was actually Sir Christopher Marlowe, using the name “Hobbes” as a pseudonym. There never was anyone actually called Thomas Hobbes, Kellyanne insists, adding that, whoever wrote *Leviathan*, the book has nothing to do with religion, which is not even mentioned in the work (except for one passing reference). Student #3 (you may call him Steve) wants you and the others to believe that, in fact, Hobbes was mainly concerned about stopping warfare and preserving peace, and thought that control in the religious sphere was the key to preserving peace. Summarize what you “remember” (or suspect) that each of these students was arguing, and offer your own judgment and argument, citing textual evidence where possible.

Question 3:

3. It is 3 a.m. at Café Sito and the ghost of Karl Marx shows up, hoping to relax, and finds the ghost of Plato reading portions of his *Republic (Staten)* to a group of ghostly admirers. Plato then reads the following passage from Book III of his *Republic*, where he describes the kind of society he likes: “And it is this kind of city in which a cobbler will stick to his cobbling and not try to be a pilot as well. The farmer will be a farmer and not also a judge, and the soldier will stick to soldiering and not try to be a businessman on the side. And so it will be with the rest of the occupations...”

Plato then reads a short passage from Book VIII, where he describes the kind of society he considers abhorrent: “[The] kaleidoscopic man” “lives his life day by day, indulging each appetite as it makes itself felt. One day he is drinking heavily and listening to the flute; on the next day he is dieting and drinks only water. Then he tries some exercise, only to lapse into idleness and lethargy. Sometimes he seems to want to be a philosopher. More frequently, he goes in for politics, rising to say or do whatever comes into his head. If he develops an enthusiasm for military men, he rushes to join them; if for businessmen, then he is off in that direction. His life lacks all discipline and order, yet he calls it a life of pleasure, freedom, and happiness...”

The ghost of Marx listens to all of this, getting angrier and angrier and finally can take it no longer. He bursts out into a tirade. Please indicate what Marx replied to these passages from Plato, what

Marx thought about Plato's Allegory of the Cave, and what he made of Plato's idealist view of Justice. After that, please indicate how Plato's ghost replied.

Question 4:

It is a good thing you have a lot of time to spend at Café Sito because a conversation between two old chums, Ben and Rick, turns to a subject of great interest to you: the philosophy of John Stuart Mill. Ben, who speaks very slowly, is an easy-going guy and thinks that Mill was the same. He also thinks that Mill wanted people to be free, totally free, so that they could think great thoughts and write great books; Mill also championed majority rule, Ben muses. Rick, a more energetic guy, thinks that Mill was, like himself, also very energetic. He expresses concerns, apparently shared by Ben, about Mill's warnings about a "tyranny of the majority" and adds that Mill put more emphasis on economic democracy than on political democracy, and gravitated toward socialism. You are concerned that Ben and Rick are emphasizing different works by Mill and you insert yourself into their private conversation in order to offer clarification.

Oppgavesett nr.2. –

For de som fulgte undervisningen i POL1001 våren 2016.

Bokmål

Eksamenstiden er fem timer. De to delene av kurset, politisk atferd og politisk teori teller likt i den samlede karakteren.

Politisk atferd:

1. Definer kort de følgende begrepene. Skriv maksimalt en halv side pr. begrep:

- G. Partiledereffekt
- H. Radikale grupper
- I. Politisk atferd
- J. Skillelinje
- K. Volatilitet
- L. Økonomisk stemmegiving

2. Svar på *en* av de to følgende oppgavene, *enten* A eller B.

- C. Den politiske opinion

Hva er en politisk opinion? Hvordan kan den påvirkes og hvilke konsekvenser kan opinionen ha for befolkningens politiske atferd? Er det noen ideologiske dimensjoner i denne opinionen som vil bli viktigere enn andre ved høstens valg? Drøft og begrunn svaret med bakgrunn i pensumlitteraturen og den politiske situasjonen våren 2017.

- D. Kjønn i politikken

Hvilken betydning har kjønn i studiet av politisk atferd? Drøft spørsmålet i henhold til deltakelse, holdninger, stemmegivning og politisk representasjon. Tenk deg at du høsten 2017 får jobb som rådgiver for en nyvalgt kvinnelig stortingsrepresentant, som overraskende kommer inn på siste utjevningsmandat. Hvilke råd vil du gi for å forberede henne på møte med norske medier og velgere? Ville du gitt andre råd om representanten var en mann? Drøft og begrunn svaret med bakgrunn i pensumlitteraturen.

Politisk teori:

Besvar *begge* spørsmålene nedenfor *både A og B*. Gi et utfyllende svar.

A Hvordan betrakter Machiavelli menneskets natur? Diskuter ulike måter en fyrste kan oppnå makt og hvilke typer militære styrker (eller typer soldater) en klok fyrste bør satse på. Hvordan kan Machiavellis bok *Fyrsten* være relevant i dagens samfunn som ikke lenger har monarkier som primær styreform?

B I romersk mytologi er Fortuna fremstilt som 'lykkens gudinne'. Machiavelli spiller på denne klassiske fremstillingen for å vise hvordan mennesket i stor grad er herre over sin egen skjebne. Hvordan gjør han det? Hvor stor grad av herredømme dreier det seg om? Se for deg at Arbeiderpartiet ansetter Machiavelli som rådgiver nå før stortingsvalget i 2017. Hvilke råd ville han gitt partilederen ved inngangen til valgkampen og hvilke råd ville han gitt med henhold til Norges politikk ovenfor Syrias president *Assad*?

Nynorsk

Eksamenstida er fem timer. Dei to delane av kurset, politisk åtferd og politisk teori tel likt i den samla karakteren.

Politisk åtferd:

1. Definer kort de følgjande omgrepa. Skriv maksimalt ei halv side pr. omgrep:

- I. Partileiereffekt
- J. Radikale grupper
- K. Politisk åtferd
- L. Skiljeline
- M. Volatilitet
- N. Økonomisk stemmegiving

2. Svar på *ein* av to følgjande oppgåver, *enten* A eller B.

- O. Den politiske opinion

Kva er ein politisk opinion? Korleis kan den påverkast og kva for konsekvensar kan opinionen ha for befolkingas politiske åtferd? Er det nokre ideologiske dimensjonar i denne opinionen som vil bli viktigare enn andre ved haustens val? Drøft og grunngje svaret med bakgrunn i pensumlitteraturen og den politiske situasjonen våren 2017.

- P. Kjønn i politikken

Kva for ein betydning har kjønn i studiet av politisk åtferd? Drøft spørsmålet u i frå deltaking, holdningar, stemmegiving og politisk representasjon. Tenk deg at du hausten 2017 får jobb som rådgivar for ei nyvalt kvinnelig stortingsrepresentant, som overraskande kommer inn på siste utjamningsmandat. Kva for råd vil du gi for å forberede henne på møte med norske medium og veljarar? Ville du gitt andre råd om representanten var en mann? Drøft og grunngje svaret med bakgrunn i pensumlitteraturen.

Politisk teori:

Svar på *begge* spørsmåla nedanfor både A og B. Gje eit utfyllande svar.

A) Korleis ser Machiavelli på den menneskelege naturen? Diskuter ulike måtar ein fyrste kan oppnå makt, og kva for typar militære styrkar (eller typar soldatar) ein klok fyrste bør satsa på. Korleis kan boka fyrsten av Machiavelli vera relevant i dagens samfunn, som ikkje lenger har monarki som primær styreform?

B) I romersk mytologi er Fortuna skildra som «lukkan gudinne». Machiavelli spelar på denne klassiske skildringa for å syna korleis mennesket i stor grad er herre over eigen lagnad. Korleis gjer han det? Kor stor grad av herredøme dreier det seg om? Sjå føre deg at Arbeidarpartiet tilset Machiavelli som rådgjevar no før stortingsvalet 2017. Kva for råd ville han ha gjeve partileiaren ved inngangen til valkampen, og kva for råd ville han ha gjeve med omsyn til politikken Noreg fører overfor Syrias president Assad?

English

The examination time is five hours. The two parts of the course, political theory and political behavior carries equal weight in the overall mark.

Political behavior

1. Define briefly the following concepts. Write no more than half a page pr. concept.

G. Party leader effect

H. Radical groups

I. Political behavior

J. Cleavage (in politics).

K. Volatility

L. Economic voting

2. Answer *one* of the following to questions, *either* A or B

C. The political public opinion

What is political public opinion? How can public opinion be influenced and which consequences can public opinion have on the political behavior of the population? Are there any ideological dimensions in the public opinion that will be more important than others in the upcoming election this autumn? Discuss and justify the answer based on the required readings and the political situation as it appears in the spring of 2017.

D. Gender in politics

What does gender mean in the study of political behavior? Discuss the question according to participation, attitudes, voting and political representation. Imagine that you in the autumn of 2017 get a job as a counselor for a newly elected female parliamentary representative, who surprisingly is allocated a seat at large (utjvevningsmandat). What advice would you like to give her to prepare her for meeting with Norwegian media and voters? Would you give different advice if the representative were a man? Discuss and justify the answer based on the required readings.

Political theory

Answer *both* of the following two questions. Both A and B. Elaborate your answers.

A

How do Machiavelli view human nature? Discuss different ways a prince can achieve power and which types of military forces (types of combat soldiers) a wise prince should bet on. In what way can Machiavellis book *The Prince* still be relevant in a society that no longer has monarchies as the primary form of government?

B

Fortuna is, in Roman mythology, described as the 'goddess of fortune'. Machiavelli plays on this classic notion to show how humans tend to be masters of their own fate. How does he do that, precisely? What degree of mastery is he talking about? Imagine that The Norwegian Labor Party (Arbeiderpartiet), before the 2017 elections, appoints Machiavelli as their main political advisor. Indicate which advices he would give to the party leadership, and indicate which advices he would have given in regards to the Norwegian polices towards Syrian and Bashar al-Assad.